

Литературно ЗЕМЕДЕЛСКО ЗНАМЕ

СЪЮЗ НА ПИСАТЕЛИТЕ
ЗЕМЕДЕЛЦИ В БЪЛГАРИЯ

Будителите - духовни водачи на народа

Денят на народните будители – първи ноември – е светъл празник в българския духовен календар. На този ден нашият народ отдава заслужена почит на своите духовни водачи – дейците на националното възраждане, на просветата и културата, на науката и изкуствата. Възрожденският порив на народните будители, техният кристално чист морал, апостолската им безкористна дейност за Отечеството са добродетели, които трябва да служат като светъл пример и на днешните поколения.

Думата будител има санскритски корен – буда, която означава зрящ, буден.

За първи път този празник е честван през 1909 г. в Пловдив от група учители. Те решили да го честват на 19 октомври, когато българската православна църква почита небесния закрилник на България – свети Йоан Рилски. По новия календарен стил първи ноември е определен за празник на будителите. Свободолюбивите, хуманни и патриотични дела на Иван Рилски с право го поставят в началото на народните будители.

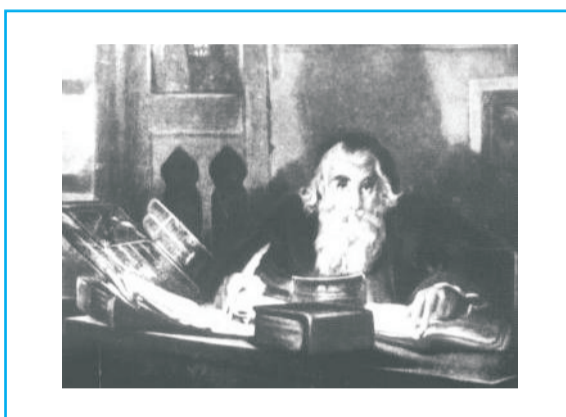
Гордост за нас, земеделците е, че празникът на народните будители е обявен за общонационален от правителството на Александър Стамболийски през 1922 г. Това става с Окръжно писмо № 17 742 от 25 юли 1922 г., подписано от министъра на народното просвещение Стоян Омарчевски. Писмото е изпратено до ректорите на университетите и академиите, учителските институти, всички училища, регионалните отдели на министерството. Ето какво се казва в Окръжното:

„Допреди войната образованието и възпитанието в нашите училища бе насочено към едно планомерно и системно развитие сред учащата се младеж на национални и отечествени добродетели...И още: любов и почит към стариннобългарското, благоговение пред дейците и строителите на нашето национално дело, старание и съревнование към доброто и хубавото. Тия добродетели бидоха основно разклатени от отрицателните резултати на войните преди всичко в самото общество, а оттам и отражението на отрицателните прояви в училищата и младежта. Последната се увлече по всекидневното, забавителното в живота и... полека-лека тя се отдалечи от ценното и същественото в живота и миналото...”

За съжаление след жестокия преврат срещу законното земеделско правителство, а и по-късно народните будители бяха забравени. Улисани в своите лични и теснопартийни интереси много правителства проспаха Деня на народните будители.

След 1944 г. Денят на народните будители е отменен от комунистическото правителство. Празникът бе възстановен през 1992 г. с решение на Народното събрание.

Корените на будителството срещаме още при великото дело на св. Кирил и Методий, из църквите и манастирите, из килийните училища. Първите народни будители са духовници, учители, поборници за народни правдини и свобода. Искрите на голямото народно пробуждане хвърля Отец Паисий с написването, преписването и четенето на „История славяноболгарская” през 1872 г. Сетне идват последователите и продължителите на неговото дело: Софроний Врачански, Неофит Рилски, Петър Берон, Димитър и Константин Миладинови, Георги Раковски, Найдено Геров и много други.

Те пръскаха искрите на знанието и свободолюбието из цялата ни поробена Родина. Повечето от тях са и борци за национално освестяване и освобождение. Делото и заветите на първобудителя Паисий продължават Петко Рачов Славейков, Васил Левски, Любен Каравелов, Христо Ботев, Иван Вазов...Щафетата е продължена и от стотиците учители, духовници, читалищни дейци, книжовници...И всякакви други напредничави българи. Всички те работят безкористно за духовното издигане и националното самоосъзнаване на народа ни. Тези титани на българския дух със своя безграничен и неудържим порив към свобода, справедливост и напредък запалиха зората на Възраждането на българската духовност и нация, отдадоха силите, таланта и живота си за най-висшия идеал – свободата и напредъка на Отечеството. Техният патриотичен и високоблагороден пример бе подет от стотици монаси, даскали, книжовници, поети, писатели, революционери...

Безкраен е техният списък: Хаджи Димитър, Стефан Караджа, Капитан Петко Кирияков, Ильо войвода, Георги Бенковски, Бачо Киро, Ангел Кънчев, Баба Тонка и синовете ѝ, Захари Стоянов, Стефан Стамболов, Тодор Каблешков...Всички те и още стотици като тях бяха приели свободолюбивите идеи на първобудителите, тяхната апостолска и неуморна работа в служба на Отечеството. И изпълниха достойно своя дълг. А техните верни последователи в освободената Родина тачеха патриотичната им дейност, славните им подвизи и светлата им памет.

Българските възрожденци бяха обладани от патриотичен стремеж и решителност за саможертва в името на своя народ. Те бяха истински народни будители в най-точния смисъл на думата. Благодарение на тях и техните последователи България оцеляваше, извоюваше свободата си и се развиваше през вековете.

Будителите винаги са били духовна опора на народа ни. Те са ни нужни и днес в нашето бездуховно, задрямало и забързано време, за да ни будят. Особено са ни нужни в днешните тежки и тъжни за обикновените хора дни. Затова нека не проспиваме Деня на будителите. Нека не го отбелязваме само формално. Днешните и бъдещи поколения българи трябва да се учат от родолюбивите идеи, от нравствената чистота и от всеотдайната служба на Отечеството, завещани ни от народните будители. Техният възвишен пример ни е нужен днес и утре. За да имаме моралното право да се наречем техни потомци и достойни граждани на Република България. За да се постигне по-достойна участ за народа и Отечеството ни.

Кирил Назъров

ЗАГУБИХМЕ ДВАМА ПОЕТИ ЗЕМЕДЕЛЦИ

БОЯН ИЛИЕВ

роден
на 7 юни 1931 г.
в с. Найдено Герово,
Пловдивско.
Починал
на 29.08.2012 г.
в с. Калековец,
Пловдивско

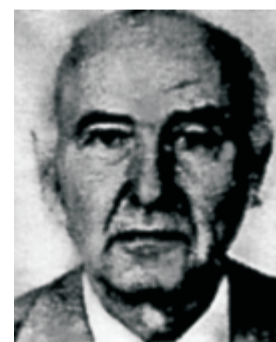
Моята молитва

Моят роден дом мълчи заключен.
От години пуст и глухоням.
Ни човешка реч, ни лай на куче.
Чума сякаш влизала е там.

Пет деца израснахме на воля,
в майчин скют, сред плодните поля.
Господи, от що бе недоволен,
та ни като пилци разпиля?

Може би, че вярата ни в тебе
Сатана лукав разколеба,
ти обрече ни на тежък жребий –
цял живот в несгоди и борба.

И пустее бащината къща,
и тревясва майчиния гроб,
но те моля, Боже, не превръщай
моя син и моя внук във роб!

ПЕТКО ЗГАЛЕВСКИ

роден
на 1 октомври 1935 г.
в с. Згалево, Плевенско.
Починал
на 29.08.2012 г.
в град Божурище,
Софийско

Поет

Разговаря със себе си,
будува в нощите,
изгаря в любов,
жадува за живот,
печален във скръбта,
присъства във времето,
част от вечността –
това е на поета участта.

* * *

Ако ми отнемат свободата,
ако ме лишат от светлината,
ако загубя взор към небесата,
ако ми ограбят съвестта и любовта,
в миг ще бъда купчина
разломена скала.

Земята плаче

Небето като
похлупак се спуска над
нивята... Дъждът
попи в пръстта... Птичи грак.
Гларуси летят.
Мъгла пови реката...
и гарваните
кацат в рохката бразда...
Семена... Върви
селякът като сянка
след сеялката,
дрънчат вериги върху
колела... Тупти
сърцето му в ребрата...
Къде остана
младостта, когато смях
момичешки се
сипеше в простора? Ах,
камък... Строполи
се старецът в пръстта... а
пари, като гръд
земята. Приласкава
го, като жена...
Любов остана ли му?
Вее вятърът
в мъглата... Затворил е
очи... Житата
светят в синевата на
миналите дни.
Насилвана, линияла...
Поена с кръв, не
с пот, пустяла... и пак, и
пак... ограбвана...
И пак – нехалите за
нея я държат...
Върви покрай реката
в гъстата мъгла.
И слуша – гъгне трактор
в тишината... Пак
чужди я орат... И пак
за него няма
ни зърно, ни живот... ни...
Тихо е. Денят
звъни далеч... Изправя
се човекът и
чува тропот на коне.
Те цвилят покрай
него и милват с меки
гриви потното
чело. Просветва слънце...
Капките роса
блестят като зора... и
литват птици към
небето. С крилете си
отнасят духа
на селянина... Пустош.
Земята плаче.

Габриела Цанева

Никулден

Във теб ме заключи, рибарю!
Ключът в забрава загуби!
Запей с вечерните лодкари
и мъката с лула изпий!

Богатство ли е нищетата?
Размирна бродница горях.
Умора укроти веслата.
Кралица, просякиня бях.

Загасвах върху смутен зъбер
на знойна дума с вълчи глад.
Изгрявах сред родопски губер
и падах в цвят на звездопад.

Възкръсвах - смъртно изтерзана.
Надвих до ек височина...
Поискаш ли - ще ти пристана -
от слънце и луна жена!

Рилка Миронова

**Читанка по родолюбие и човешка
нравственост**

От дълго време следях едно име, което се появяваше във вестник „Земеделско знаме”, все под хубави и важни по темата си стихове. Мислех си, че това е някой младеж, който пробва късмета си, защото и книга от същото име не съм срещал. Но, дълбоко впечатлен от творбите му, успях да науча, че това е дългогодишния учител и зрял поет Боян Маринов Илиев, живущ сега в с. Калековец, Пловдивско.

Но как така, питах се аз, такива творби да са останали скрити не само от мене, като активен читател, но и от всички други, които не получават нашия вестник? И мисълта ми ме отнасяше към онези периоди от нашата „даскалска поезия” и нейните автори, които разплаваха пламъците на националното Възраждане и под чиито куплети (на Добри Чинтулов, П.Р.Славейков) гърмяха черешовите топове през Април 1876 година...

Бил съм, макар и не дълго време селски даскал, та зная, че точно тези просветни дейтели са най-близки до народния живот, до неговите идилични, но и проблематични страни. Те са всичко – и читалищни и църковни настоятели, и стопански и политически ангажирани, особено сега, при разкрепостения ни обществен живот.

Всички тези показатели се оказаха валидни и за учителя-поет-поета-учител Боян Илиев, така отнемали до днес дните му, че сътвореното пред нощната лампа не смогнал да систематизира и огласи пред хората. При това и той, както и повечето творци от тези среди, има и още една спънка – словична скромност, честност и неудобство за каквото и да е шум около написаното...

Но – в събраната по мое настояване група стихотворения се оказаха такива, които отдавна трябва да бъдат всеобщо достояние.

Като свръхчувствителна мембрана е трептяло сърцето му и е отразявало перото му не само ежедневните събития от живота на народа ни, но и кървавите и кървящи още български рани от близкото ни и по-далечно минало. Цял цикъл от стихове е посветил на святи за всички нас личности.

Като гражданин, учител и поет Боян Илиев е човек с възрожденски дух и нагласа. Основа за това са му дали две щастливо допълващи се обстоятелства: Първо, по рождение той е от село и второ, че самият той прекарва живота си като учител. Тези основни предпоставки, съчетани с наличието на висок поетичен талант, причисляват автора към духовната династия на поетите-учители, създавали и създаващи и днес поезия, от каквато имаме осезателна нужда.

Народностна по дух, с чисто българска лексика, реалистична по образност и ва едри, дори величави по значимост теми.

Пълн и необходим противовес на модните сега словесни еквилибристики с неразгадаемите ребуси на непреходими асоциации.

На фона на тези, изсмукани от пръстите тези и антители, поезията на Боян Илиев е нужна на търсецкия читател, като току-що разрязан топъл хляб на масата за гладните пътници...

Има и някои тематични открития и подходи в тази неголяма сбирка „След изгрева”, както сам авторът я е озаглавил.

Тематичните му открития са непонятно защо позабравените герои от Съединението – Капитан Райчо и Недялка Шилева, а също така премълчаваните герои – ГОРЯНИ, въоръжените явно и дръзко бранители на народа. Тук те намират своя сполучлив огласител пред стени на каменното равнодушие на обществото ни.

Към героите от по-далечното ни минало, авторът има едробуквено заглавие – „ВМЕСТО ПАНАХИДА”, чрез което показва един познат знаменателен подход. Не възслава, каквато вече им е отредена, а търси в подвига им златната жилка на моралния и национален пример, който са ни оставили:

„... Днес нужни ми са твоите очи,
да мога в упор грешния да гледам,
да го накарам в срам да замълчи,
щом пречил е за общата победа...”
(из „Изповед пред Дякона”)

Твърде малко е това, което може да се каже в една рецензия за книга като тази, появила се 17 години „след изгрева” на свободата...

А в настоящата сравнително тънка книга, освен че всичко си е приемливо-хубаво, всеки добронамерен читател би забелязал, че стихотворения като „Моята молитва”, „Юнак мома”, „Изповед пред Дякона”, „На българския учител”, „Три звезди”, „Вместо панихида”, „Песен за капитан Райчо” могат да бъдат забележими акценти – пиалони и в най-представителната ни НАЦИОНАЛНА АНТОЛОГИЯ на поезията.

Поради всичко казано дотук, аз горещо препоръчвам стихосбирката „СЛЕД ИЗГРЕВА” на всички родолюбиви издатели и читатели, както и на всички онези наши сънародници, за които България днес е само географско понятие.

И – защото „СЛЕД ИЗГРЕВА” е една ЧИТАНКА ПО РОДОЛЮБИЕ И ЧОВЕШКА НРАВСТВЕНОСТ.

Петко Огойски

послеслов към стихосбирката „След изгрева” (изд. „Бойкине”, Пловдив, 2007 г.) на Боян Илиев

Един живот

От името на Съюза на писателите земеделци в България се обръщам към вас, опечалени родственици, близки и приятели на покойника Петко Атанасов Петков – земеделец по убеждение, член на БЗНС, писател и поет, член на СПЗБ, общественик и кмет на град Божурище от 1991 до 1995 г. Преди да го поеме зиналата паст на родната земя, моля да сведем глави и с едноминутно мълчание да почетем неговата памет.

Нека да проследим неговият житейски път до момента, когато по неумолните биологични закони на живота, смъртта го прегърна с костеливите си ръце и го отне на 27.09.2012 г. завинаги от нас, за да го пресели в лоното на вечността и превърне в синоним за подражание!

ПЕТКО АТАНАСОВ ПЕТКОВ-ЗГАЛЕВСКИ, негов псевдоним, е роден на 01.10.1935 г. в село Згалево, Плевенско. От 1971 г. живее в град Божурище. Завършил е гимназия в Плевен през 1953 г. и ветеринарна медицина в София през 1960 г.

Неговият баща е потомствен земеделец, бил е застъпник на Никола Петков по време на изборите през 1946 г. Синът, Петко, остава верен на идейното верую на своя баща. През време на унгарските събития, когато въстава унгарският народ за свобода през 1956 г., като студент е привикван многократно от кадровика на Ветеринаро-медицинския институт с предупреждения за изключване. От малък има влечение към изкуствата. Носител е на златен медал за школувано пеене на фестивала за художествена самодейност през 1969 г. в София. От 1975 г., в продължение на 18 години е бил хорист в прочутия мъжки хор „Гусла”. При излизане на турнета в чужбина, се свързва с политическите емигранти-земеделци, като пренася неправомерно литература в България.

След промяната през 1989 г. се включва активно като земеделец в тъй наречения „мирен преход” и става кмет на Божурище. През време на кметството си лансира идеята за строителство на храма „Света троица” в града и за неговото отпочване на строеж. След изтичане на мандата му като кмет, работи всеотдайно за просперитета на БЗНС и остава верен на неговите идеи до последния си дъх. Пред мен, преди да почине, сподели: „Най-много обичам семейството си и любимата ми организация БЗНС”. Такъв е нравственият облик на земеделеца и общественика Петко Петков Згалевски.

Наше е задължението, като член на Съюза на писателите земеделци в България, да осветлим дейността му като писател и поет, за да се добие цялостна представа за една личност – идейно и политически изградена в контекста на нашето съвремие. Господин Петко Згалевски започва да пише – първо епиграми и хумор от 1960 година, но не публикува нищо, с изключение на няколко епиграми във в. „Софийска правда”. Едва след 10 ноември 1989 г. неговите епиграми и хумор стават мощно оръжие, с което жигосва управляващите и недъзите на тоталитарното и посттоталитарно комунистическо време. А в своите стихотворения той е любящ съпруг, нежен лирик, всеотдаен баща и предан син на БЗНС и България!

През 2000 г. е приет за член на Съюза на писателите земеделци. Издал е в годините на прехода книгите: „Епиграми-червенушки” (2007 г.) и стихосбирката „Как измамно...” (2010 г.). Познат е на читателите и с публикации на стихове и епиграми и във в. „Литературно земеделско знаме”.

Иван Селановски

Слово, произнесено от секретаря на СПЗБ на 30.09.2012 г. пред гроба на поета

Борба и падение

... В нашите редове няма да бъдат допуснати фашистки елементи. Нека всеки да знае това и то да виси като обещание на ухото му- Нашата организация е демократична и в редиците ѝ има място само за ония, които одобряват нейните принципи. Аз имах възможността – продължи Камен – да прегледам списъка на Работническата партия (комунисти) и на Работническия младежки съюз (РМС). В тях срещнах името на Любен Мандалото, син на известния убиец и фашист, който свободно се разхожда из селото. Питам ви – не дружеше ли постоянно с жандармеристите и не пиеше ли всяка вечер в кръчмата? Не псуваше ли всяка прогресивна мисъл и не се ли заканваше, че ще унищожи дружбата? В тези списъци са и секретар-бирникът и двама от писарите. От нас ще зависи дали ще имаме силна Земеделска дружба и мощен ЗМС. Ако бъдем безстрашни и динамични, ще успеем!

След Камен говори Димитър, дядо Никола и други земеделци. В сърцата на всички гореше желание за работа в полза на народ и родина.

Димитър бе двадесет и четири годишен ерген и често закъсняваше по седенките, на които все гледаше да поговори с любимата си. Павлина, внучката на дядо Никола, беше учителка в селото и секретарка на основания вече ЗМС. В общата им работа се появиха и първите любовни трепети. Отначало бяха плахи и неуверени, но постепенно връзката им стана сериозна и те смело разменяха погледи, пълни с умиление. Павлина беше по-малка от Димитър, но тя лудо го обикна и като болна изживяваше всяка, макар и кратка раздяла. Пуста любов! От любовта се ражда семейството, гради се бъдещето на една нация. Колкото е стар светът, толкова е стара и любовта. Колкото и положителна, градивна и ползотворна, толкова тя може да бъде пагубна, вредна и разрушителна. Тя може да е фатална за всеки, който не съумее да я насочи към изискванията на общочовешкия морал и задължения.

Газената лампа мъждукаше в голямата селска стая. Насядали в кръг, младите моми, дошли с дружките си или придружени от майките си, тази вечер предяха. Седянка е! През дългите зимни нощи седянката беше желана разтуха както за момите, така и за ергените. Те говореха шумно и отвреме-навреме избухваха в буен смях. Омразата от политическите фронтове се пренасяше и по седенките. Влияше и на интимните отношения между моми и ергени. Копаеше дълбоки пропасти, разделяше брат от брата, семейство от семейство, караше хората да се дебнат, да се мразят и унищожават.

На седянката беше дошъл и Димитър. Той незабелязано се отдели от веселата компания и на ухо прошепна на Павлина:

- Към полунощ ще те чакам пред вашите порти.

Тя кимна с глава, като не сваляше поглед от любимия си. Той излезе навън с група младежи, негови добри другари. След малко проехтя маршът на Сергей Румянцев. Седенкаряте го чуха и весело запяха:

Напред неотстъпно, другари,
напред в неотстъпна борба,
часът за раздяла удари
и бойно засвири тръба...

Маршът заглъхна в дъждовната нощ...

Мито Петров,

из романа „Борба и падение“, 2006 г.

Сън

Може би сънищата са се появили с появата на човека. Въпреки многобройните съновници, отговорите на техните тълкувания са най-различни.

От практика знаем и на шега сме запушвали едната ноздра на някой дълбоко спящ приятел, като сме чакали с нетърпение да се събуди и ни разкаже предизвикания от тежкото дишане сън. Да не говорим за войници, затворници и клети изгнаници, за които сънят е свиждане, радост и ги прави щастливи като деца, когато сънуват близки – майка, баща, брат или сестра, приятел и любима.

Но има и кошмари, от които човек се събужда с вик или подскача като пред разстрел. Безбройните и най-разнообразни сънища са предсказание за едни, други не вярват в тях, а трети изобщо не ги помнят или не сънуват. Баба ми казваше: „Сън като прозявка и въздишка...“

Но позволете ми, драги читатели, да ви разкажа един истински случай – съня на един учител от село Меден кладенец, Ямболско. Моля, не ми казвайте: „Какво ще ни губиш времето със сънища“. Именно, думата ми е за загубеното време. Но не минути и часове, отнася се за цели дванадесет години.

Това се случва с 25 годишния учител Христо Добрев Минчев – слабичък, мургавичък, с черни блестящи очи и куц с левия крак.

Аз го заварих в Пазарджишкия затвор. Беше излежал 9 години и му оставаха още 3, подложен на строг режим, т.е. имаше право да получава само по едно писмо и един колет от 5 кг. на три месеца. Бяхме в съседни килии и понякога правехме заедно „каре“.

Но чуйте сега как Христо Добрев е сънувал, че бяга за Гърция и точно когато преплувал река Марица, за да отиде на спасителния бряг, милицията и граничарите с кучета започнали да стрелят по него. Учителят, „ранен“ и изпотен... се събудил. Било призори, точно когато денят прокужда нощта.

Какъв ли е смисълът на този сън?

Гърмежите изпълнили с радостна надежда учителя и той тръгнал по-рано за училище, та да имат време с учителките да разгадаят най-подробно съня.

- Драги колежки, преди да влезем в класните стаи, аз най-приятелски ви моля да чуete какво съм сънувал.

- Какво, какво? Разкажи ни, Ице.

През това време директорът влязъл намръщен и важен.

- Сънувах, че бягам за Гърция и стрелят по мен, даже ме раниха...

- Чудесен сън, Христо! Гърмежите са хабер – писъмце ще получиш от Ямбол, от твоята годеница.

Директорът, обаче, истерично изревал в лицето му:

- Как може такава мерзост? – и за да подчертае, че предава по история, казал: - Навремето Василий Българоубиец е ослепил 14000 български войници, като е оставил на всеки сто по един с едно око, за да ги води обратно за България. От тази варварска гледка нашият цар Самуил е получил разрыв и е умрял. А ти с куц крак си тръгнал за Гърция да бяга! Къде се намираш?

- Но това беше насън, другарю директор!

- Не ме интересува! Ще те науча аз тебе! – червеният историк набрал телефонния номер на МВР и извикал шефа да дойде веднага.

Младите учителки с насълзени очи, уплашени и онемели, видели как джипът полетял с бясна скорост и откарал техния млад колега там, където „птички не пеят и любов не цари“.

Христо ми разказваше как се разиграл в Съдебната палата фарсът на лъжата:

„Аз само попитах:

-Въз основа на какво ме съдите и с какво право?

-С юридическото право на нашата Димитровска конституция!

-Но това беше сън!

-Щом си сънувал, ти си мислел да избягаш! А в нашите закони всяко помислено деяние е равностойно на извършено и е наказуемо!

-Не е вярно, другарю съдия! Аз не съм и помислял!

-Ти си лишен от правото да ме наричаш „другар“! Твои другари са контрите, престъпниците, изменниците на Родината! А за това, че уж не си мислел да бягаш, че не било вярно, след като полежиш 12 години, сам ще повярваш...

Тук, в затвора, видях и научих всичките мръсотии на комунистите, как и защо са осъдени хиляди съвсем невинни хора и как напълно са погазени човешките права. Трябва упорита борба, борба на живот и смърт срещу това жестоко и еднооко червено царство, което тълкува дори и сънищата така, както дяволът – евангелието!

Христо Добрев продължаваше:

„Тук, в затвора ми тежи най-много това, че съм изпълнен с мъжка сила, която не мога да използвам в борбата против тези тирани. Но пък вярвам в бъдещето на човешката свобода. Това е най-тежката присъда за комунистите, за това, че те прегърнаха драконовите закони на самозвания диктатор от Кремъл...“

Никола Бежански,

из „Шена вода“, издателски център на Фондация „Ал. Стамболийски“, 1991 г., София

Среща на писателите земеделци със сдружени земеделци от страната

На 20 октомври в град София се проведе Общо събрание на Съюза на писателите земеделци в България. Разгледано и прието с пълно единодушие бе предложението на Управителния съвет ИСКЪР ШУМАНОВ да бъде избран за почетен член на Съюза.

Деловата работа на събранието продължи с отчет на секретаря на организацията Иван Селановски за дейността на сдружението и преди всичко за работата върху издаването и финансирането на в-к „Литературно земеделско знаме“. За радост на присъстващите, резултатите, изнесени в доклада показаха, че вестникът е жизнен, способен да се самоиздържа, благодарение на разпространението, даренията на читателите и всеотдайната и безвъзмездна работа на редакторите.

За да бъде връзката между писатели и читатели още по-тясна и пълнокръвна, по предложение на ръководството на СПЗБ, бе организирана среща със сдружени земеделци, активисти на БЗНС от цялата страна. В залата стана тясно и душно, но в душите на присъстващите грееше топлото октомврийско слънце и горяха багрите на есенния ден.

Писателите земеделци чуха от сдружените земеделци и похвали, които ги окуражиха - да продължават да творят поезия и проза, но чуха и горчиви укори, които резонираха в творческите им натури.

Животът на хората е тежък, безперспективен, без слънце и мечти. Организацията се разпада, земеделските идеи се размиват в политическото блато на днешния ден. И именно за този живот, все още лишен от бъдеще след 23 години преход, трябва да се пише.

„Литературата трябва да отразява живота на хората, истинският писател и поет трябва да бъде близо до народа си, да тръпне с неговото сърце.“ – това не са само фрази от учебниците по литература, това е мисията на всеки творец.

Редакционната колегия на „Литературно земеделско знаме“, подкрепена от всички писатели земеделци, предложи на сдружените земеделци от страната да изпращат дописки и материали от родните си места, в които да разказват и за хубавото и за лошото, което съпътства живота им. По този начин в-к „Литературно земеделско знаме“ ще бъде трибуна, от която ще звучи гласът на сдружения земеделец, претворен и автентичен.

Есента

Импресия от Кирил Назъров

Есента е сезон на плодородието и багрите. И тази година пристигна ведролика, пъстроока, многобагрена, жизнерадостна и весела. Златните ѝ стъпки сияят като палитра. Разтваря широко обятия, за да прегърне цялата природа. Природата я посреща с вълнение. При първия лек досег потръпва, сетне се отпуска доверчиво в цветната ѝ прегръдка. Обхваща треви и храсти, плодове и шумки. Постепенно сякаш ги подпалва. Пожарът на есента се разлива по кориите. Планината си завързва пъстра забрадка. Замята многоцветна пелерина, по която се преливат всевъзможни цветове - от бежово-златисто до бакърено-ръждиво. В гората настава безмълвие. Тишина, която ражда спокойствие, поезия, музика. Дори жуженето на пчелите е секнало.

Петелът опъва шия и приветства Есента със своето неизменно „Ку-ку-ри-гууу“. Пъчи се на стобора важен-важен, че тя обагрят листата на дръвчетата с цветовете на неговите пера.

Есента е красив, мъдър и мъничко тъжен сезон. В нейното прииждане има нещо меланхолично и сантиментално. Може би то идва от пъстробагрието в природата, което бавно избледнява и ни напомня, че нещо си отива. Може би идва от олекващите след прибраните плодове ниви и градини. Може би – от песните на отлиташите ластовички и от безмълвния полет на юг на щъркелите. Жиците провисват под тежестта на птичките, заели старт за дългия полет към топлината.

Есента бере кехлибареното грозде, сочните ябълки и круши, жълтите дюли...

Топлата слънчева есен наричаме още Циганско лято. Към лятното слънце сме безразлични, ако не ни изпоти и прогони на сянка. А есенното слънце е благодатно. На него се радват хора и животни. Есента е сезон благодатен, приятен, омокотен. Истинско удоволствие е да вървиш под златния листопад, да слушаш неговия тих шепот, да се любуваш на есенните природни хубости.

И тъкмо когато е най-красива, Есента започва да разтуря магията на своите багри. Да руши великолепието и хубостта си. Жълти листа започват да се ронят като пендари от гърдана на Есента. Може би ги отронва немирният повей на хладния вятър. Не, не е само негова прищявка, защото вятърът утихва, а листата продължават да капят. Прехвърчат из простора като пъстрокрили пеперуди. Гмуркат се във водите и плуват като лодки. Шума покрива кладенците, вировете. Сетни идват мъглите. Мълком спускат безкрайните си сиви завеси над посърналите пейзажи. Заръмяват есенните дъждове. Те измиват цялата природа, пречистват я, напояват я с влага за ново раждане. Измиват от снагата на земята летния прахоляк, отнасят повяхналите треви, бурени и окапалата шума. Тихият есенен дъжд сладко бърби нещо важно. Но кой може да разбере думите му? Всеки по своему разбира шепота на кротки есенен дъжд. По своему се наслаждава на бисерните капки, които се сцеджат по клоните, поръбват стрехите. Идват и есенните слани. Те посребряват котловината и предупреждават, че Зимата няма да закъснее.

Но Есента вече е смогнала да свърши всичката си работа – да прибере сочните плодове, да прикътта в топлината земя семената за посев... Напролет те ще се пробудят, ще понекнат и ще продължат кръговрата на битието.

Всичко на този свят е мимолетно и преходно. Есента добре знае това и започва приготвянето за дълъг път. Прикътта в сърцето си ласкавия топлик, съгва сивите паяжини на мъглите... Като че ли е тъжна. В очите ѝ напират сълзи и а-ха да потекат. Задържа ги, но после изведнаж те рукват неударжимо. Това е последният есенен дъжд. Есента си тръгва бавно, неохотно. Когато се възкачва на хребета, за сетен път се обръща назад. Жално ѝ е, оставя след себе си природата посърнала, пустееща. Утешава се с мисълта, че всичко което е сторилла няма да бъде покрито с пепелта на забравата. Ще бъде покрито с пухкавия сняг на Зимата. Сетне – с поривистия цъфтеж на Пролетта, с щедрото плодородие на Лятото. Кръговратът на природата ще се завърти отново и Есента пак ще пристигне - засмяна и пъстроцветна. А сега поема своя вечен път – забързана, носталгична и малко тъжна.

Зимата ще белоса златните ѝ стъпки с тържеството на първия сняг.

Освобождението на Балканския полуостров от османско владичество

Веднага след като България се освобождава от Турско робство, на 1 юли 1878 г. Берлинският договор жестоко отрязва част от населените с компактни български общности територии и ги връща на Турция. „Великите“ европейски държавници оставят под турско владение Македония, Беломорието и други области.

За освобождението на населението от Македония, Одринска Тракия и Северна Албания, държавите България, Сърбия, Гърция и Черна гора образуват Балкански съюз и в началото на месец октомври 1912 г. бива обявена Балканската война. До създаването на Балканския съюз се стига след отказа на Турция да проведе реформи, да даде права на християнското население и след масовите кланета на българското население от турците в Щип през ноември 1011 г. и в Кочани на 25 юли 1912 г.

На 5 октомври България обявява война на Османската империя, а на 7 октомври същото прави и Сърбия.

Българската армия наброява над 600 000 военнослужещи. Доброволци създават Македоно-одринското опълчение, съставено предимно от бежанци от Османската империя - около 15 000 души. Главнокомандващ на българските войски е генерал Михаил Савов, а началник на генералния щаб е генерал Иван Фичев.

С невиджана храброст и неудържим устрем българската армия и доброволните отряди освобождават повечето от поробените земи. За броени дни Българската армия достига и обсажда непревземаемата Одринска крепост.

Любопитно е, че при превземането на Одрин български летци за първи път в света превръщат самолета в оръжие. По нареждане на командващият генерал-лейтенант Радко Димитриев на 16 октомври българските летци извършват разузнавателен полет над обсадения Одрин, като вземат и бомби. Пилот на германския „Албатрос“ е Радул Милков, а на наблюдателното място е Продан Таракчиев, който скицира позициите на турската армия. Таракчиев пуска няколко направени от българите бомби/”одринки”/ и двамата чуват как те гръмват при падането си на земята. В Одрин настъпва паника – всички бягат накъдето видят. Българските летци продължават да хвърлят бомби, докато ги привършват. Щетите, които бомбите нанасят са малки, но психологическият ефект е огромен. След едновременно летене над врага машината е насочена към специално направеното летище край с. Мустафа паша, днешен Свиленград. Неопитният пилот приземява самолета с голяма скорост и едва каца в калта с малък инцидент.

Армиите на Сърбия, Гърция и Черна гора също освобождават големи територии, след което се слага край на войната.

Победата над Османската империя слага край на петвековното османско владичество на Балканския полуостров. Турция е изгласкана в нейните територии зад Босфора, с изключение на неголяма ивица от територия край северния бряг на Мраморно море.

Споровете за подялбата на Македония, в която преобладава българско население, довеждат до Втората балканска война, наричана още Междусъюзническа, след която България губи немалко територии, както и излез на Бяло море. Основна вина за избухването на Междусъюзническата война има тогавашният български цар Фердинанд Кобурготски.

К. Стефанов

ДАРЕНИЯ

за в-к „Литературно земеделско знаме“:

Тома Георгиев Томов
от с. Чадвар, обл. София – 30 лева
Йордан Борисов – 50 лева
Цветана Кръстева
от Пазарджик – 50 евро

РЕДАКЦИОННА КОЛЕГИЯ

редактори:
Габриела Цанева
Иван Селановски
Йордан Борисов
Кирил Назъров

редакция:
София, 1000,
бул. „Дондуков“ №38;
litzemedelsko_zname@mail.bg

Малкото камъче

По стръмния път към сияйните върхове на Европа, за където сме тръгнали, има големи камъни, които кочияшът ще ги заобиколи, но има и много малки, които водачът на правителствения отряд понякога пренебрегва.

При нас тези пътни препятствия имат чисто политически характер. Хвърлят ги умишлено поставени лица, които работят под прикритие за противниците, а се пишат много верни на водача. Именно те допринасят да се вземат решения, които след това се оказват неприемливи за бъдещите избиратели.

Да вземем например забраната за пушенето. Като се вземе предвид, че близо 50% от българите са пушачи, представете си колко голяма е загубата. Всеки пушач си казва: "Те ще ми казват дали да пуша! Било вредно. Да, вредно е. Но когато отида при доктор, гледам че неговият пепелник е пълен с фасове." Той си знае своето: какъв кеф ще изпитам, докато си пия кафето, ако не пуша? Ходи го убеждавай, че е вредно.

Забраната важи и за стадионите. Там не ми се вярва публиката на губещия отбор да не запуши. Кой ти мисли тогава за болести, за глоби?

Нека се запитаме защо досегашните правителства не забраниха тютюнопушенето.

Това носи решаващи негативи.

Друго камъче е данъкът върху спечелените лихви в банките. Не стига, че лихвите са нищожно малки, но и данък ще плащаме. Внесъл човекът някой лев да има за погребението му, когато умре, но сбъркал. Сега трябва да ги изтегли и да ги сложи под дюшека или в някой буркан. Но като разберат бандитите ще влязат и ще извикат: "Давай парите или се прости с живота!" Ще ги даде човекът - мил е животецът.

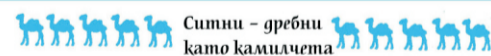
От този човек може ли да се очаква подкрепа? А такива са хиляди. Какво да кажем пък за жалкото ни правосъдие? Само петни името си и името на България. Един ограбил държавата с милиони, дават му условна присъда. А на бабата от Петричко за няколко коренчета канабис - две години и половина реален затвор. Казал синът или внукът ѝ "Като не ти стигат 145 лв. пенсия, засади една леха "трева", ще я продадем и ето пари за малко сиренце." Иди, че сравнявай вредата от единия и от другия! Но...така е у нас. Богатият само Господ, ако има такъв, може да го съди. Голям шум се вдига в медиите за много и най-различни грабители, всуе. Всичко остава глас в пустиня.

На мода като че ли стана много от обявените доносчици да се завръщат в телевизии, вестници и на отговорни длъжности и оттам тихомълком да рушат. Не споменавам имената им, но нека да не си мислят, че сме ги забравили. Никой от тях не се извини на хората, пострадали от техните доноси. Напротив - мнозина казват, че се гордеят с работата си в ДС.

Кочияшът дано добре се огледа да не би някой от съветниците му да е фалшив, защото ни предстои голяма битка. Народната мъдрост учи: "И малкото камъче може да преобърне каруцата и да я прати в пропагста"

Тежко ни, братя, ако допуснем БСП и ДПС пак да вземат властта. Сияйните върхове ще ни се видят бая замъглени!

Стоян Колдов

ЕПИГРАМИ

Нищо ново под слънцето!

То здраве дарява на всички малки и големи „птички”.
Едни летят свободно в простора,
други безславно гинат в затвора!

Поговорка с уговорка

Луд умора той не знае!
Комунист без власт не трае!

Атанас Личев